

รายงานการประชุม วิสามัญชนาการต้นไม้

วันที่ 5 ธันวาคม 2552 เวลา 13.00 น. – 17.00 น.

ศาลาโอบนยโก โครงการพระราชดำรินองใหญ่ อ.เมือง จ.ชุมพร

ผู้เข้าประชุม

1. นายการันต์ สุภกิจวิเลขการ	ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร
2. นายจินดา บุญจันทร์	ประธานธนาคารต้นไม้
3. นายไสว แสงสว่าง	ผู้จัดการธนาคารต้นไม้
4. นายพงศา ชูเนม	รองผู้จัดการใหญ่ธนาคารต้นไม้
5. นายมนัส หนูสวี่	อาจารย์โรงเรียนนาสัทธิศึกษา
6. นายวิชาญ หนูกัน	เครือข่ายธนาคารต้นไม้จังหวัดนครศรีธรรมราช
7. นางพรรณิ สังข์เพชร	ธนาคารต้นไม้สาขากลุ่มน้ำพุมดวง สุราษฎร์ธานี
8. นายธีระพล พุดทอง	ธนาคารต้นไม้สาขาท่าสะท้อน สุราษฎร์ธานี
9. นางสาวสุดคณิง ใฝ่เฉลิม	ธนาคารต้นไม้สาขาท่าสะท้อน สุราษฎร์ธานี
10. นายมงคล สมคลองสุข	ธนาคารต้นไม้สาขาคลองสก สุราษฎร์ธานี
11. นายวิทยา แพทย์อิน	ธนาคารต้นไม้กลุ่มน้ำพุมดวง สุราษฎร์ธานี
12. นางสาวหนึ่งฤทัย พันกลุ่ม	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร
13. นางสาววันดี ชื่นเกาะสมุย	ผู้ประสานงานธนาคารต้นไม้
14. นายเจิมศักดิ์ ชื่นเกาะสมุย	ธนาคารต้นไม้สาขาเขาหลัก
15. นางจินตนา ไพบูลย์	ธนาคารต้นไม้สาขาทอน-อม
16. นายสมบุญ ศรีสุบัตติ	ธนาคารต้นไม้สาขาทอน-อม
17. นายสุรัตน์ ไชยวัฒน์	ธนาคารต้นไม้สาขาปากแดง
18. นายสมชาย แสงสว่าง	ธนาคารต้นไม้สาขาทุ่งหงส์
19. นายนิคม วันดี	ธนาคารต้นไม้สาขาต่อตั้ง
20. นายมาโนช บัวสุวรรณ	ธนาคารต้นไม้สาขาสลู
21. นายประนอม ขาวมรดก	ธนาคารต้นไม้สาขาสองพี่น้อง
22. นายหมื่น แซ่หลี	ธนาคารต้นไม้สาขาเขาค่าย
23. นายธงชัย ศรีสุบัตติ	ธนาคารต้นไม้สาขาสามแยกจำปา
24. นายไพบูลย์ น้อยพิน	ธนาคารต้นไม้สาขาบ้านควน
25. นางสุวินา คำคำ	ธนาคารต้นไม้สาขานากระตาม
26. นายสุชาติ ทองมี	รองนายก อบต. นาสัก
27. นายวันชัย ภักดีสุวรรณ	สาขานาสัก
28. นายประสิทธิ์ ภูพรม	ธนาคารต้นไม้สาขาเขาทะลุ

29. นายศักดิ์ดา คงแจ้ง	ธนาคารต้นไม้สาขาประสานมิตร
30. นายศุภชัย ออบแพทย์	ธนาคารต้นไม้สาขาห้วยซอน
31. นายประนอม คนดี	ธนาคารต้นไม้สาขาสะพานสองต้นน้ำ
32. นายมนตรี จันทร์รจนา	ธนาคารต้นไม้สาขาเขาถ้ำ
33. นายอินทร์ สว่างวงศ์	ธนาคารต้นไม้สาขาห้วยทรายขาว จปร.
34. นายเสื่อ ถิ่นนำไทย	เครือข่ายธนาคารต้นไม้จังหวัดระนอง
35. นายอุดร สีหาบุตร	ธนาคารต้นไม้สาขาห้วยไทรงาม ระนอง
36. นายบุญมี เวียงอินทร์	ธนาคารต้นไม้สาขาห้วยไทรงาม ระนอง
37. และผู้สนใจเข้าร่วมประชุม ทั้งหมด 120 คน	

เริ่มการประชุม เวลา 13.00 น.

เมื่อที่ประชุมพร้อม นายพงศา ชูแนม ประธานในที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม และต้อนรับ ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร นายการันต์ ศุภกิจวิเลขการ และผู้เข้าร่วมประชุม และเชิญ กำนันตำบลบางลึกกล่าวต้อนรับคณะผู้เข้าร่วมประชุม นายพงศา ชูแนมดำเนินการประชุมตาม วาระการประชุม ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งที่ประชุมทราบ

- 1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เครือข่ายธนาคารต้นไม้ แนะนำโครงการจากภูผาสุ่มหานที่ ที่หนองใหญ่

นายการันต์ ศุภกิจวิเลขการ ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร กล่าวต้อนรับ คณะเครือข่ายธนาคารต้นไม้ กล่าวถึงโครงการชลประทานที่มีความสมบูรณ์แบบ ตั้งแต่ปี 2540 สามารถรองรับน้ำได้ ถึง 3 ลูกบาศก์เมตร ทำให้น้ำไม่ท่วมชุมพร คือ แก้มลิงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในจังหวัดชุมพร ที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ท่านผู้ว่า จึงหาวิธีการจัดการ โครงการ โดยเรียกกลุ่มเครือข่ายจากภูผาสุ่มหานที่เข้าพบพูดคุยในการจัดกิจกรรมหรือ โครงการใดๆ เพื่อเป็นการถวายให้กับพระองค์ท่าน เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จะมีการฝึกอบรม จำนวน 200 คนเป็นรุ่นแรกเพื่อการเชื่อมต่อกับโครงการและต่อขยายการพัฒนาโครงการร่วมกับศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ปรับเปลี่ยนวิธีคิดเพราะต้องการให้เป็นพี่น้องประชาชนเป็นผู้ดูแล และเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลโดยคนในชุมชนเอง และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ธนาคารต้นไม้ชุมพรมี 80 กว่าแห่ง ขอรับว่าจังหวัดชุมพรดำเนินการเรื่องนี้ล่าช้ากว่าสุราษฎร์มาก จึงอยากให้ จังหวัดชุมพรได้ดำเนินการในระดับจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมจึงอยากให้เครือข่ายธนาคารต้นไม้เขียนร่างคำสั่งให้กับผู้ว่า คุณพงศา ชูแนม ตอรับการดำเนินการร่างคำสั่งภายในวันประชุมตามวาระด้วย

อาจารย์มนัส หนูสวี่ อธิบายการดำเนินการโครงการจากภูผาสุ่มหานที่
โครงการจากภูผาสุ่มหานที่ ที่หนองใหญ่ มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็น 3 ส่วน

1.1.1 ส่วนที่เป็น เลข ๕ เป็นการรวมต้นแบบการประสบผลสำเร็จของกรำเนินชีวิต
หรือกิจกรรมต่างๆ ตามรอยพ่อ จาก 8 อำเภอ มารวมกันไว้ในพื้นที่เลข ๕

- อำเภอละแม เป็นต้นแบบเกี่ยวกับกล้วยหอมอินทรีที่เป็นกลุ่มสหกรณ์
ส่งออกประเทศญี่ปุ่น เรื่องธนาคารต้นไม้ การจัดการแปลงเกษตรแบบป่า 3
อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เรือใบโบราณซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชุมชน
ชาวประมงของอำเภอละแม
- พะโต๊ะ ต้นแบบการจัดการต้นน้ำ จากภูผาสุ่มหานที่ ชุมชนคนอยู่ป่ายังบ้าน
คลองเรือ ซึ่งมีโฮมสเตย์บ้านคลองเรือ เป็นสถานที่พัก และศาลา โอปนียโก
ซึ่งยกรูปแบบสถานที่ฝึกอบรมของหน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ
การเลี้ยงไก่ไข่
- อำเภอหลังสวน เป็นต้นแบบการจัดการพื้นที่และการจัดการน้ำของชุมชนวัง
ตะกอก และ บ้านโฮมสเตย์ชุมชนบ้านเกาะพิทักษ์
- อำเภอทุ่งตะโก พี่ชคอนโค 9 ชั้น ของสวนนงนุช เส้นทางสายเครื่องแกง
บ้านดิน
- อำเภอสวี ซึ่งยกรูปแบบของ อ.มนัส หนูสวี่ ในเรื่องการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตร
ต่างๆ โดยใช้ EM บ้านคนมีน้ำยา ของป้านวย (นางสังวาล พิมลรัตน์)
- อำเภอเมือง แสดงรูปการบำบัดน้ำด้วยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ โดยใช้พืชน้ำ และ
จุลินทรีย์ และแสดงการรื้อแบบครัวเรือนแบบคนชายขอบเมืองที่มีที่ดินน้อย
แต่มีการจัดการครัวเรือนให้พออยู่ พอกินได้ และการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- อำเภอปะทิว ยกรูปแบบของศูนย์เรียนรู้ของชุมพรคานาน่า (ศูนย์กิจกรรม
ธรรมชาติพิลีน) แสดงวิธีการทำนาของชาวบ้านอำเภอปะทิว โดยแสดงพันธุ์
ข้าวเหลืองปะทิว และสืบตามแนวทางพระราชดำริ
- อำเภอท่าแซะแสดงรูปแบบการทำสวนปาล์มน้ำมัน และการจัดการผลผลิต
จากปาล์มน้ำมัน การหีบน้ำมัน ทำไบโอดีเซล การเพาะเห็ดจากทะลายปาล์ม
การทำปุ๋ยจากเศษวัสดุจากปาล์มน้ำมัน

1.1.2. ส่วนที่ 2 เกาะขมนก ชมไม้ ซึ่งสร้างสะพานเชื่อมไปยังเกาะด้วยระยะทาง 300
เมตร ซึ่งมีความคดโค้งเป็นแนวเส้นสายตาไปยังเกาะ ซึ่งมีการปลูกพันธุ์ไม้ ร้อยแปด
พันเก้า และพืชอาหารนกต่างๆ

1.1.3. ส่วนพื้นที่ 57 ไร่ เรียกว่า กำนันเควีคโมเดิ้ล ซึ่งยกรูปแบบการจัดการพื้นที่ และการจัดการน้ำจากบ้านกำนันเควีค ซึ่งจำลองมาทั้งรูปแบบ มีการจัดการพื้นที่ แบบเกษตรผสมผสาน แสดงการทำนา ทำเข้าไร่ พืชไร่ เลี้ยงหมู และสวนปาล์ม เป็นต้น

การแสดงรูปแบบทั้งหมดเหล่าเครือข่ายอยากให้คุณยี่ได้เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคคลทั่วไปในจังหวัดชุมพรและจังหวัดอื่นได้ดูเป็นแบบอย่าง และเป็นสถานที่ศึกษาดูงานต่อไป

โครงการจากภูผาสู่มหานคร ที่หนองใหญ่ เปรียบเสมือนเป็นแผ่นดินพืที่มีชีวิตของจังหวัดชุมพร เป็นตัวอย่างความสำเร็จของ 8

1.2 ผลการจัดเวทีปลูกต้นไม้ในใจคน สรูปรูปแบบการ และผลขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ในช่วงระยะเวลา ที่ผ่านมา

คุณพงศา ชูแนม กล่าวถึงขั้นตอน การดำเนินการขับเคลื่อนโดยยึดหลักทฤษฎี 3 เหลี่ยม เขื่อนภูเขา ของอาจารย์หมอบระเวศ วสี คือให้ภาพประชาชนเห็นด้วย ภาคสื่อเห็นด้วย ภาคการเมืองก็จะขยับตามไปด้วย ซึ่งธนาคารต้นไม้ ยึดหลักการไม่โกงใคร และไม่ให้ใครโกง เริ่มมาตั้งแต่ปี 2549-2552 โดยแกนนำ ทั้ง 3 ท่าน คือ นายพงศา ชูแนม ว่าที่ร้อยตรีไสว แสงสว่าง และ นายจินดา บุญจันทร์

- ผลการจัดเวทีปลูกต้นไม้ในใจคน จากการเดินทางของแกนนำ เช่น คุณพงศา เดินทาง 180000 กิโลเมตร ผู้จัดการไสว แสงสว่าง และ คุณจินดา บุญจันทร์ สามารถขยายสาขา ได้ประมาณ 1000 สาขาแล้ว
- ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ 52 สาขา
- สุราษฎร์ Model หมอพรรณณี 280 สาขา
- ตัวแทนชุมชนขับเคลื่อน เช่น จ.เพชรบูรณ์ อ.ลำรวาย คุณสมศักดิ์ คุณกึ่ง จ.สระแก้ว จ.พัทลุง ม.ทักษิณ จ.นครศรีธรรมราช คุณวิชาญ หนูกัน พระอาจารย์สุวรรณ จ.ลำพูนนายกเกรียงศักดิ์ จ.ชุมพร คุณหมื่น คุณวิสร คุณเสื่อ ฯลฯ จ.เชียงใหม่ พระอาจารย์สังคม
- การเดินทางนำเสนอโดยแกนนำ
- การจัดงานประกาศปฏิญญาหนองใหญ่

การขับเคลื่อนภาคประชาชนเพื่อแสดงท่าที และบทบาท อย่างการจัดงานโครงการชุมนุมพลที่ชุมพร ซึ่งมีการกล่าวคำปฏิญญาในการขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ปฏิญญาหนองใหญ่

วันที่ 21 มิถุนายน 2552 ปฏิญญานี้ ชื่อว่า ปฏิญญาหนองใหญ่ ทำขึ้นเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2552 มีความว่า

ข้อที่ 1 เราจะจารึกปฏิญญานี้ไว้ ในหัวใจของพวกเรา เครือข่ายจากภูผาสู่มหานครที่

ข้อที่ 2 เราจะใช้วันที่ 20 มิถุนายน เป็นวันธนาคารต้นไม้

ข้อที่ 3 เราจะใช้เจตนารมณ์ ป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง ปลูกต้นไม้ต่อไปในแผ่นดิน

ข้อที่ 4 เราจะปลูกต้นไม้ในใจคน นำผลไปสู่การสร้างอาณาจักรอุดมการณ์ชาติ

ข้อที่ 5 เราจะสร้างพลังเครือข่ายธนาคารต้นไม้ ทั่วประเทศ กำหนดคนทำให้รัฐ ยอมรับ
การเป็นธนาคาร เป็นนโยบายของชาติ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

1.3 รูปแบบการขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ของพื้นที่ต่างๆ เช่น ชุมพร สุราษฎร์
พิษณุโลก สุโขทัย ฯลฯ

- คุณพงศา ยกตัวอย่างการขับเคลื่อนในจังหวัดพิษณุโลก มีการจัดเวที 4 วันจำนวน 10 อำเภอ โดยการสนับสนุนของ รทส. และจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีพระเข้ามาเป็นแนวร่วมในการขับเคลื่อน
- สุราษฎร์ 290 สาขา การขับเคลื่อนของจังหวัดสุราษฎร์ จากการฝึกอบรมศูนย์ฯ พระโฑ๊ะ ออกอากาศรายการวิทยุชุมชน รับสมัครเข้าฝึกอบรม จัดตั้งธนาคารต้นไม้ 3-4 ชั้นหนังสือ ส.ส.เขต ถึงรัฐบาล รองนายกสุเทพ นายอภิรักษ์ คุณหญิงมาตุลา รวมสรุปการดำเนินงานจากหลายๆ ที่ และผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ ประกาศเป็นนโยบาย และเป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด โดยบูรณาการโครงการ 77 แส่นต้นของรัฐบาลให้ตั้งสาขาธนาคารต้นไม้ ตำบลละ 2 สาขา
- จังหวัดนครศรีธรรมราช พี่วิชาญ จากการฝึกอบรมศูนย์ฯ พุดคุย โรคเรื้อรัง เรื่องอาหารสมุนไพร โฟนอิน เข้ามาในรายการแจ้งความประสงค์ที่จะเปิดเป็นสาขาธนาคารต้นไม้ และคุณวิชาญ ก็ได้เข้าทำเวทีปลูกต้นไม้ในใจคน จนสามารถ เปิดสาขาไปถึง 15 สาขา ไปโดยการขับเคลื่อนแนวระนาบ มีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้สุขภาพ เปิดสาขาตามที่จองมาตามสายวิทยุ พบกันเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นการรวมคนไม่ธรรมดาของจังหวัดนครศรีธรรมราชเข้ามารวมกันเป็นกลุ่มธนาคารต้นไม้ ตอนนี้เปิดไปแล้ว 36 สาขา สาขาละ 100-200 คน และได้มีการจัดนิทรรศการจำลอง ถวายรายงานต่อสมเด็จพระเทพฯ วันที่ 3 พย. 53 สาขา (เป้าหมาย)มีการจัดการศึกษาดูงานในจังหวัดชุมพร โดยมีงบประมาณในการจ่ายค่ารถให้ค่าใช้จ่ายอื่นๆจ่ายเอง ก็มีผู้มาดูงานเต็มทุกรอบของการจัดกิจกรรม
- อำเภอนาสัก รองนายก อบต.นาสัก นายกองการบริหารส่วนตำบลได้ฟังการบรรยายของ นายพงศา ชูเนม ในการเปิดเวที โดยการเชิญของแกนนำจากสาขาเขาทะลุ และนายกได้ประกาศว่าอำเภอนาสักจะต้องมีธนาคารต้นไม้ ทุกหมู่บ้าน แต่เนื่องจากความเข้าใจของชุมชนยังไม่ชัดเจน และการจัดการ ก็ยาก จึงจัดแบ่งเป็นโซน ซึ่งมีสมาชิกหมู่บ้านละประมาณ 25 คนขึ้นไป แบ่งเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มธนาคารต้นไม้ 9 สาขา

- มหาวิทยาลัยทักษิณ เสนอให้มหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้นักศึกษาปลูกต้นไม้ นำเงินมาลงทะเบียน เป็นแห่งแรกของโลก โดยมีนายกเทศมนตรีประกาศจะออกเงินให้ก่อนในการจัดการ ซึ่งมาจากแนวคิดว่า การลงทะเบียนต้องเสียเงินพ่อแม่ เลยเปลี่ยนกระบวนการเป็นการปลูกต้นไม้ในมหาวิทยาลัยแทน เพราะมหาวิทยาลัยทักษิณ ยังมีพื้นที่อยู่เป็นจำนวนมากซึ่งยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร อธิการจึงมีแนวคิดว่าให้นักศึกษาทำการปลูกต้นไม้และดูแล ประเมินเป็นมูลค่านำมาลงทะเบียนแทนได้
- ประจวบ โดยอาจารย์อรุณ และคุณเก๋ (นางมยุรฉัตร บุญเสงี่ยม) ภาคประชาชน ขับเคลื่อนยาก จึงเปลี่ยนทิศมาขับเคลื่อนทางฝ่ายครูและโรงเรียน ให้ครูเข้ามาฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียง พูดคุยเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ธนาคารต้นไม้ ส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนจบแล้วกลับบ้าน ชกส. ให้การสนับสนุน
- ระนอง กำลังขับเคลื่อนไปที่ทางจังหวัด ชาวบ้านกลัวหน่วยงานราชการจะเข้าไปยึด ชาวบ้านกลัวจะเป็นการเมือง แต่ก็ยังดำเนินการภาคประชาชนอยู่เรื่อยๆ ขอให้ทุกคนเข้าช่วยในการขับเคลื่อน

วาระ 2 รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

วาระที่ 3 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

3.1 ผลการประชุมคณะกรรมการการขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ ครั้งที่ 1 – 4 ข้อสรุปการประชุมเป็นข้อเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ (16 พ.ย. 52)

คุณจินดา บุญจันทร์ กล่าวถึงการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน นายกรับนโยบายธนาคารต้นไม้ ปัญหาคือคุณหญิงเป็นคนดี แต่ไม่มีอำนาจ คือมีคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย กระแสความคิดเห็นที่ต่อต้านเนื่องจากคณะกรรมการส่วนหนึ่งเป็นนายทุน จึงจำเป็นต้องรับความคิดเห็นทุกส่วนเพื่อให้พรรค รัฐบาลอยู่ได้ เขาอ้างว่าในการประเมินค่ายังไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถแถลงนโยบายได้ ต้องให้สถาบันวิจัยเรื่องมูลค่าไม้อย่างเป็นทางการระบบให้ชัดเจน แต่แนวคิดก็ต่างกับแนวทางของธนาคาร คือรัฐบาลคิดมูลค่าไม้ที่ตายแล้ว แต่แนวคิดธนาคารต้นไม้ คิดมูลค่าจากต้นไม้ที่มีชีวิต จึงปล่อยให้ไปตามมติก่อนหลักการพวกเราต้องเสนอให้เป็นรูปธรรม ให้อยู่ในวาระพิจารณาได้แล้ว โดยต้องพิจารณาดังนี้

- รัฐบาลจะต้องจัดงบประมาณสนับสนุนเท่าไร เพราะต้นไม้ต้องใช้เวลาในการเจริญเติบโต

- รัฐบาลต้องรับรองสถานะของกลุ่มธนาคารต้นไม้ที่มีอยู่ในประเทศไทย (โครงสร้างธนาคารต้นไม้)

- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ร่างกฎหมายรับรอง ซึ่งมีรายละเอียดมากมาย งานนโยบาย
ทุกภาคส่วน อยากให้พี่น้องทุกคนซึ่งตั้งใจอย่างใจเย็น ถึงจะช้าก็ไม่เป็นไรขับเคลื่อนได้
อย่างแน่นอน เพราะเราไม่มีอะไรได้มาง่ายๆ

คุณพวงสา ชูแนม กล่าวว่าการประชุมคณะอนุกรรมการที่ผ่านมาเป็นข้าราชการ
ทั้งหมด มีพระอาจารย์สังคมเพียงองค์เดียวที่ไม่มีเงินเดือน คณะผู้เข้าร่วมการประชุมจึงไม่
ทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน ไม่รับรู้ถึงภาวะหนี้สินของประชาชน

การที่รัฐบาลรับเรื่องธนาคารต้นไม้ก็เพราะเรามีจุดยืนที่ชัดเจน ตามหลักการเดิม
วิธีคิดเดิม เพราะฉะนั้นรัฐต้องรับรองต้นไม้ให้เป็นทรัพย์สินเพราะภาคประชาชนหนุนธนาคารต้นไม้
ซึ่งจากการประชุมได้สรุปประเด็นสำคัญของธนาคารต้นไม้ มีสาระดังนี้

ข้อสรุปประเด็นหลักของธนาคารต้นไม้ โดยใช้ฐานการเทียบเคียงและบูรณาการกับผล
การศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- 3.1.1 ต้นไม้มีคุณค่า และมีมูลค่าขณะที่มีชีวิตอยู่ โดยประเมินมูลค่าเป็นสินทรัพย์ ตาม
มูลค่า ราคาทุน (Cost Approach) และตามราคาตลาด (Market Approach)
- 3.1.2 การรับรองมูลค่าต้นไม้ขณะที่มีชีวิต โดยการประเมินค่าจาก
  - 3.1.2.1 กรณีต้นไม้อายุ 1-10 ปี ประเมินจากราคาทุน (Cost Approach) โดยใช้ฐาน
คิดจากการที่รัฐต้องลงทุนในการปลูกต้นไม้ดูแลรักษา บริหารจัดการ ตั้งแต่ 1-
10 ปี ซึ่งประเมินค่าปีที่ 1 ต้นละ 100 บาท จากนั้น เพิ่มขึ้นปีละ 100 บาท จนถึง
ปีที่ 10 เป็นต้นละ 1,000 บาท
  - 3.1.2.2 ประเมินราคาตลาด (Market Approach) โดยการคิดจากราคาเนื้อไม้
(Timber) ในราคาท้องตลาด
- 3.1.3 การเข้าร่วมโครงการธนาคารต้นไม้ เกษตรกร ประชาชนทั่วไปหรือองค์กร กลุ่ม
สามารถเข้าร่วมโครงการ โดยสมัครเข้าเป็นสมาชิก กลุ่มธนาคารต้นไม้สาขา ในท้องถิ่น
โดยที่ไม่มีการเก็บเงินสมาชิก
- 3.1.4 องค์กรธนาคารต้นไม้ เป็นองค์กรภาคประชาชน ที่จัดตั้งระดับประเทศ (ธนาคาร
ต้นไม้สำนักงานใหญ่) ระดับจังหวัด กลุ่มน้ำ และระดับสาขา โดยธนาคารต้นไม้สาขาจะ
ตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ มีสมาชิกตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป แต่ละสาขาที่มีคณะกรรมการที่ได้มีการ
แต่งตั้งจากสมาชิก 9-15 คน
- 3.1.5 ต้นไม้ที่นำมาเข้าโครงการธนาคารต้นไม้ มี 2 ประเภท
  - 3.1.5.1 ต้นไม้ที่ปลูกขึ้นใหม่
  - 3.1.5.2 ต้นไม้ที่ปลูกไว้ก่อนหรือที่มีอยู่เดิมแล้ว

- 3.1.6 รูปแบบการนำต้นไม้เข้าโครงการ โดยการสำรวจนับจำนวนต้นไม้ประเมินมูลค่า โดยกระบวนการธนาคารต้นไม้ระดับสาขา และระดับ ต่างๆที่กำหนด แล้วขึ้นทะเบียน ต้นไม้ในสมุดบัญชี ธนาคารต้นไม้ ซึ่งจะต้องดำเนินการ ปีละ 1 ครั้ง และใช้แผนที่ GIS ประกอบแปลงปลูก พร้อมข้อมูลทะเบียนต้นไม้ เช่น เลขประจำแปลงปลูก ,ที่ตั้ง ,ชื่อ สมาชิก,พิกัดแปลงปลูก ฯลฯ (ปรากฏตามคู่มือธนาคารต้นไม้)
- 3.1.7 ชนิดต้นไม้ที่ขึ้นทะเบียนธนาคารต้นไม้ โดยการลงในสมุดบัญชีธนาคารต้นไม้ ต้องเป็นไม้ที่เจริญเติบโตแล้วใช้เนื้อไม้ได้ เป็นต้นไม้ที่เนื้อไม้มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ มิใช่พืชเกษตรทั่วไป เน้นพันธุ์กรรมไม้ในท้องถิ่น เป็นชนิดใดบ้าง ต้องเป็นการเสนอ และตกลงกันเองของธนาคารต้นไม้แต่ละจังหวัด เช่น (จำปาทอง เนียงตะเคียนทอง สะตอ ยาง เหริ่ง ยุง เสียดซ้อ สัก กั้นกรา ประดู่ มันทมู หลุมพอ พญาไม้ เทพทาโร เคี่ยม มะฮอกกานี กระจับปี่ เพาโลเนีย ทุ่งฟ้า โดแหลม หัง ตะเคียนทราย ราชพฤกษ์ กระท้อน สมอไทย กระจับปี่ พะยอม อินทนิล ทำมั่ง เป็นต้น) มี ข้อยกเว้น พันธุ์ไม้ที่ไม่สามารถขึ้นบัญชีธนาคารต้นไม้ได้ ได้แก่ 1.ยูคาลิปตัส 2. ยางพารา หรือพืชเกษตรบางชนิด เช่น มะพร้าว เงาะ 3. กฤษณา 4.ไม้กระเส ที่มีการปลูกกระเสให้เกิดความนิ่ม และมีกระบวนการหลอกขายกล้าไม้ เช่น ไม้ตะกุกยักษ์ พญาชราช ฯลฯ
- 3.1.8 รูปแบบการส่งเสริมปลูกต้นไม้ของธนาคารต้นไม้ โดยการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ปลูกป่า 3 อย่าง เพื่อประโยชน์ 4 อย่าง ซึ่งเป็นวิธีการปลูกผสมผสานกับพืช เกษตรทั่วไป ปลูกตามแนวเขตที่ดิน หัวไร่ ปลายนา ให้เกิดความหลากหลาย ทั้งชนิด ขึ้นเรือนยอด และช่วงอายุ ซึ่งระยะการปลูกให้อาศัยหลักธรรมชาติ ระยะการปลูก จำนวนต่อไร่ ส่งเสริมให้ปลูกผสมผสานกับพื้นที่เกษตร เช่นปลูก ในสวนผลไม้ สวน ยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน ระหว่างแถวของพืชไร่ ชนิดต่าง ยังคงทำการเกษตรได้ซึ่ง อัตราต่อไร่ ประมาณ 40 ต้น/ไร่ แต่กรณีปลูกต้นไม้ไม่มีพืชเกษตรต้องไม่เกิน 169 ต้น/ไร่ (ขนาด 3×3 เมตร)
- 3.1.9 จำนวนต้นไม้ที่เข้าโครงการธนาคารต้นไม้
- 3.1.9.1 ต่ำสุดต้องอย่างน้อย 80 ต้น ขึ้นไปต่อราย แต่กรณีที่มีที่ดินเล็กน้อย อนุญาตให้อย่างน้อย 9 ต้น ขึ้นไป
- 3.1.9.2 สูงสุดธนาคารต้นไม้ไม่จำกัดจำนวนต้นไม้ กล่าวคือ จะรับรองต้นไม้ที่ สมาชิกปลูกทุกต้น ให้เป็นของสมาชิก ทั้งรับรองประเมินมูลค่าต้นไม้ให้ทุกต้น แต่จะให้รัฐสนับสนุนค่าตอบแทนเพียงจำนวน 1,000 ต้น
- 3.1.10 การสนับสนุนหรือค่าตอบแทนจากรัฐ ให้รัฐสนับสนุนเป็นค่าตอบแทน ในอัตรา ร้อยละ 5 ของมูลค่าต้นไม้ ที่ประเมินของแต่ละปี เหตุผลที่รัฐต้องสนับสนุน เพราะต้นไม้

เป็นทรัพย์สินที่มีค่า ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ต้องลงทุนสร้าง โดยเฉพาะ หากรัฐเป็นผู้ปลูกต้นไม้ก็จะมีมูลค่าการลงทุนจึงมีต้นไม้ขึ้นมา และเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนปลูกต้นไม้ใช้ฐานคิด จากพันธบัตรรัฐบาล อัตรา ร้อยละ 5

3.1.11 การนำมูลค่าต้นไม้ไปใช้ประโยชน์กับรัฐ

3.1.11.1 นำมูลค่าต้นไม้เป็นหลักทรัพย์สินโดยใช้ค่านี้อันในกรณีที่เป็นหนี้ กับภาครัฐตามมูลหนี้ แล้วให้นำค่าตอบแทนร้อยละ 5 หักจ่ายเป็นดอกเบี้ยต่อเจ้าหนี้ภาครัฐ และรัฐควรคงอัตราดอกเบี้ยให้เท่ากับค่าตอบแทนจากต้นไม้ อัตราร้อยละ 5

3.1.11.2 นำมูลค่าต้นไม้เป็นทรัพย์สินประหนึ่งเงินฝากประจำ หรือประหนึ่งพันธบัตรรัฐบาล โดยรัฐให้ค่าตอบแทนอัตรา ร้อยละ 5 ให้เป็นของสมาชิกที่ผู้ปลูกต้นไม้

3.1.11.3 นำมูลค่าต้นไม้เป็นหลักประกัน เช่น ใช้หลักประกันตัวผู้ต้องหา ฯลฯ

3.1.11.4 นำมูลค่าต้นไม้เป็นทรัพย์สินใช้กับรัฐโดยตรง เช่น เชิงสวัสดิการ เช่น เป็นค่าหน่วยกิต ในการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา

3.1.12 เครื่องมือทางการเงินที่ใช้รับรองมูลค่าต้นไม้

3.1.12.1 สมุดบัญชีธนาคารต้นไม้ หรือพันธบัตรต้นไม้

3.1.12.2 เป็นสินค้าตาม พ.ร.บ.สินค้าเกษตรล่วงหน้า (ประกาศให้ต้นไม้เป็นสินค้าเกษตรซื้อขายล่วงหน้าในตลาดได้)

3.1.12.3 เป็นทรัพย์สินตามมติคณะรัฐมนตรีเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นทุน

3.1.12.4 เป็นทรัพย์สินตามร่าง พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ ฯลฯ

3.1.13 แผนการตลาดจัดการผลผลิตไม้ของธนาคารต้นไม้ ดำเนินการ โดยกระบวนการส่งเสริมให้ตั้งวิสาหกิจชุมชนทำการ ซื้อ ขาย แปรรูปไม้ ในชุมชน ก่อนสู่ระบบตลาดทั่วไป หรือทำสัญญาจะซื้อ จะขายล่วงหน้า กับ ออป. ตลอดจนการมีมาตรการส่งเสริมให้เกิดค่านิยมการใช้ไม้ที่ปลูกแทนวัสดุนำเข้า

3.1.14 ประเภทที่ดิน

3.1.14.1 ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมาย

3.1.14.2 ที่ดินสาธารณะที่องค์กรผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการ

3.1.14.3 ที่ดินของรัฐที่ประชาชนถือครอง แต่ยังไม่มียกเอกสารสิทธิ์ซึ่งอาศัยขอบเขตตามมติคณะรัฐมนตรี และดำเนินการรับรองสิทธิ์ เพื่อสะดวกแก่การปลูกต้นไม้ของประชาชนโดยให้ประชาชนใช้ประโยชน์ แต่ยังคงเป็นที่ดินของรัฐ

- 3.1.15.1 องค์กรธนาคารต้นไม้ คือองค์กรภาคประชาชนที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกต้นไม้ในที่ดินของตัวเองแล้วขึ้นทะเบียนต้นไม้ประเภทที่ใช้เนื้อไม้ได้กับธนาคารต้นไม้แต่ละสาขา ตลอดจนการประเมินมูลค่าต้นไม้เป็นเงิน นำตัวเลขเงินที่ประเมินรับรองไว้ ในรูปแบบบัญชีธนาคาร ประกอบไปด้วยธนาคารต้นไม้สำนักงานใหญ่ และธนาคารต้นไม้สำนักงานสาขา ปัจจุบันธนาคารต้นไม้สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 84 ถนนเอเชีย สีแยกเขาหลวง หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ประกอบด้วยธนาคารต้นไม้แต่ละสาขามีคณะกรรมการ และมีการคัดเลือกคณะกรรมการ ธนาคารต้นไม้ระดับสาขา กลุ่มน้ำจังหวัด และภาค กระจายอยู่ทั่วประเทศ
- 3.1.16 การประกันความเสียหายของโครงการธนาคารต้นไม้
- 3.1.16.1 การที่เกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติรัฐควรช่วยเหลือ
- 3.1.16.2 กรณีเกิดความเสียหายโดยความตั้งใจ และการทุจริตของสมาชิก ให้ลบตัวเลขมูลค่าต้นไม้ออกจากบัญชี โดยรัฐมิได้เป็นผู้สูญเสีย
- 3.1.16.3 กรณีการเจริญเติบโตของต้นไม้ไม่ได้มาตรฐาน การตั้งเกณฑ์มาตรฐานในการรับรองมูลค่าตามช่วงอายุ โดยใช้ขนาดความโต ความสูงที่กำหนดไว้
- 3.1.16.4 ใช้องค์กรภาคประชาชนของธนาคารต้นไม้และภาคี ตั้งแต่เริ่ม จนสู่กระบวนการตรวจสอบ รับรอง
- 3.1.17 ข้อเสนอแหล่งที่มาของเงินสนับสนุนที่รัฐต้องให้ค่าตอบแทนต่อสมาชิกผู้ปลูกต้นไม้ ให้นำมูลค่าตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศมาเป็นค่าตอบแทน โดยหักจากผู้ใช้พลังงานและปล่อยก๊าซคาร์บอน เช่นเกิดจากการเติมน้ำมัน
- 3.1.18 แนวทางแก้ปัญหาธนาคารต้นไม้จะทำให้ประชาชนนำมูลค่าต้นไม้ในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 3.1.18.1 ด้านเศรษฐกิจโดยการแก้ปัญหาหนี้สินและสร้างทรัพย์สินให้ประชาชนบนความถนัดของชาติพันธุ์ไทยและจุดแข็งของประเทศคือการเพาะปลูกเก่ง การมีที่ดินเป็นของตนเองและการที่ประเทศไทย มี ดิน น้ำ แสงแดด เหมาะแก่การเจริญเติบโตของต้นไม้ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบ
- 3.1.18.2 ด้านสังคม ทำให้ประชาชนสามารถรักษาที่ดินทำกินไว้ได้ โดยไม่ต้องขายที่ดินไปปลดหนี้สิน ทำให้ชุมชนยังมีสภาพสังคมที่เป็นเครือญาติ พี่น้องคนเดิมอยู่

3.1.18.3 ด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งประชาชนไม่ต้องสูญเสียที่ดินทำกินให้เจ้าหน้าที่ และไม่
ต้องเพิ่มพื้นที่การเกษตรโดยบุกรุกแผ้วถางป่า ตลอดจนพื้นที่ดินสภาพพื้นที่เกษตร
ให้คล้ายกับป่า

3.2 ผลการนำเสนอข้อสรุปและข้อเสนอธนาคารต้นไม้ต่อคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ชุมชนท้องถิ่น

คุณไสว แสงสว่าง แจ้งให้ทราบ การขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้ยังสามารถ
ดำเนินการภาคประชาชน แต่การดำเนินการของภาครัฐต้องใช้เวลามาก โดยเฉพาะธนาคาร
ต้นไม้เป็นนวัตกรรมใหม่ของโลก เราต้องพยายามทำให้ชาวโลกได้เห็นเพื่อให้ภาครัฐยินยอมที่
จะให้งบประมาณพวกเรามาปกป้องโลก พวกเราพยายามทำให้โลกเห็น ผมขอยืนยันว่า
โครงการธนาคารต้นไม้เป็นของประชาชนทุกคน โดยมีพวกเราเป็นคณะทำงาน และผู้
ประสานงาน องค์ประกอบหลัก 3 อย่าง คือ คน ต้นไม้ ที่ดิน ในการขับเคลื่อนภาคประชาชน
สู่ภาครัฐมีคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ เป็นผู้ดูแล

การดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐ (ชกส.) เป็นหน่วยงานนำร่อง มีงานวิจัย
รับรองโดยมหาวิทยาลัย ดำเนินการ ชกส. อนุมัติแล้ว 26.8 ล้านบาท นำร่องจากลูกค้า 9
จุด ทั่วประเทศ

คณะกรรมการขับเคลื่อนในพื้นที่ อย่างเช่นอาสาสมัคร ทำงานในระดับพื้นที่
แผนการดำเนินงาน 10 ปี 10,000 สาขา โดยต้องยืนยันหลักการเดิมทั้งหมด

3.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน

ในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปลูกต้นไม้ ผู้ปลูกจะต้องมีความมั่นใจว่าต้นไม้ที่ปลูกใน
ที่ดินของตนเองสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังที่กรมป่าไม้ได้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ทำ
ให้โครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจของกรมป่าไม้ในอดีตไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากผู้ปลูกไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถนำไม้ที่ปลูกออกมาใช้
ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจให้การส่งเสริมเฉพาะ
ช่วงห้าปีแรกเท่านั้น ในขณะที่ต้นไม้ยังต้องการการดูแลรักษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง ผู้ปลูกจึงมี
ปัญหาด้านเงินทุนในการดำเนินการ ดังนั้น หน่วยงานที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริม
การปลูกต้นไม้ตามโครงการธนาคารต้นไม้ จึงพอจะจำแนกได้ดังนี้

3.2.1.1 สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ สพภ. เป็น
องค์การมหาชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการลงทุน และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนา
เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ สพภ. จึงควรเป็นหน่วยงานกลางที่ดำเนินการในการกำหนดแนวทาง
และมาตรการที่ชัดเจนในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจน
ประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำความตกลงร่วมกันในการดำเนินการตามธนาคาร
ต้นไม้ รวมทั้งจัดทำโครงการนำร่องและรวบรวมปัญหาอุปสรรคที่อาจมีผลต่อการดำเนินโครงการ

ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านกฎหมาย หรือ แหล่งทุน เพื่อเสนอต่อรัฐบาล และผลักดันให้โครงการธนาคารต้นไม้เกิดเป็นนโยบายของรัฐขึ้นมา

3.2.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยการปกครองขนาดเล็กที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงมีความเข้าใจต่อความต้องการและปัญหาของชุมชน อปท. จึงควรเป็นหน่วยงานพื้นฐานที่ทำงานประสานระหว่างชุมชนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรวบรวมจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการตรวจวัดพื้นที่และต้นไม้ก่อนขึ้นทะเบียน คู่มือการจัดการต้นไม้ของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ต้นไม้มีการเติบโตและผลผลิตตามเป้าหมาย

3.2.1.3 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่อนุรักษ์ทั่วประเทศ รวมทั้งการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ แต่เนื่องจากการปลูกต้นไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ไม่สามารถตัดไม้มาใช้ประโยชน์ได้ ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมโครงการมีความประสงค์จะปลูกต้นไม้ในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์ ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมฯ จะต้องออกเอกสารเพื่อรับรองว่าผู้เข้าร่วมโครงการได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 มิถุนายน 2541

3.2.1.4 กรมทรัพยากรชายฝั่งและทะเล

3.2.1.5 กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรับจดทะเบียนการปลูกสร้างสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 โดยมีรายละเอียดตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าและการโอนทะเบียนสวนป่า พ.ศ. 2535 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปลูกว่าต้นไม้ที่ปลูกในที่ดินตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และสร้างความมั่นใจให้แก่สถาบันการเงินที่ใช้ต้นไม้เป็นหลักประกัน ว่าผู้ปลูกจะดูแลรักษาต้นไม้จนครบรอบตัดฟันตามที่กำหนด ในกรณีที่ผู้ปลูกไม้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ กรมป่าไม้จะเป็นผู้ส่งเพิกถอนหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า

3.2.1.6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการเงิน โดยเป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการทางการเงินและประสานงานภาคีเครือข่าย ซึ่ง ธ.ก.ส. ถือว่าเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในการดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจากเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้และบุคลากร ซึ่งปัจจุบัน ธ.ก.ส. ก็ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับธนาคารต้นไม้ โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติให้เป็นแกนนำสำคัญในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการธนาคารต้นไม้ เพื่อจัดทำแนวทางยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการและงบประมาณ และแผนปฏิบัติการโครงการธนาคารต้นไม้ เสนอต่อคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ รวมทั้งจัดกิจกรรมสนับสนุนและผลักดันโครงการธนาคารต้นไม้ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วด้วย ใน

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารต้นไม้ นั้น ช.ก.ส. จะเป็นหลักในการกำหนดกรอบนโยบาย ทิศทาง และแนวทางการดำเนินการ จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปลูกต้นไม้ สนับสนุน กิจกรรมการปลูกต้นไม้ รวมถึงการดูแล กำกับ ติดตาม และแก้ไขปัญหา สำหรับงบประมาณใน การดำเนินการนั้น รัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่ ช.ก.ส. โดยตรง หรือจะจัดตั้ง เป็นกองทุนธนาคารต้นไม้ก็ได้

3.2.1.7 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) เป็นรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป่า ไม้ ซึ่งในการสร้างหลักประกันให้แก่ผู้ปลูกและสถาบันการเงิน ว่าต้นไม้ที่ปลูกนั้นจะมีแหล่งรับ ซื่อโดยการประกันราคาขณะเดียวกัน ออป. เองก็เพิ่มความมั่นใจว่าจะมีวัตถุดิบเพียงพอสำหรับ อุตสาหกรรมไม้ที่จะต้องพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยผู้เข้าร่วมโครงการและ ช.ก.ส. สามารถทำสัญญาจะซื้อจะขายกับ ออป. ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา 456 วรรค 2

ขยายฐานปีที่ 11 สู่ขบวนการแปรรูปไม้

การประเมินต้นไม้ตามราคาทุน ปีแรก 100 ปีที่ 10 ต้นละ 1,000 บาท ต้องรวมติ ที่ประชุมอีกครั้ง

คุณเกียรติศักดิ์ ลีสง่า กล่าวว่าฐานการคิดราคามูลค่าไม้ จะมีราคามาตรฐาน อยู่ แล้ว น่าจะใช้มาตรฐานนี้ ราคาตลาดก็คือราคากลาง

คุณจินดา บุญจันทร์ เรื่อย่าเพิ่งตั้งราคาล่วงหน้า ขอให้วางใจว่าในอนาคต ข้างหน้า เราก็ต้องได้ราคาจริงตามหลักการเดิม แต่เราต้องทำการประเมินทุกปี เพื่อเสนอ ของงบประมาณล่วงหน้า 1 ปี โดยต้องอาศัยยืนอยู่บนหลักความจริง

คุณไสว แสงสว่าง การจ่ายค่าตอบแทนตามประเภทที่ดิน คือ โฉนดชุมชน และ ที่ดินที่ไม่เอกสารสิทธิ์ ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ ที่เป็นที่ถกเถียงกัน ตามมติที่เคยทำการประชุม ตั้งแต่เริ่มแรกของการก่อตั้งธนาคารต้นไม้เคยตกลงกันแล้วว่า การรับเข้ามาเป็นสมาชิก ธนาคารต้นไม้และมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จะต้องเข้าทำกินตั้งแต่ก่อน 30 มิ.ย. 25541 ความ เสี่ยง

3.2.2.1 ประเภทที่ดินตามลักษณะสิทธิการถือครองและการจดทะเบียนสวนป่า

ที่ดินที่จะขึ้นทะเบียนสวนป่าได้นั้นต้องเป็นที่ดิน 5 ประเภท ตามกฎหมายดังต่อไปนี้

1) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 (แก้ไขเพิ่มเติม) ได้แก่ โฉนด ที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์และที่ดินที่มีหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ คือ น.ส.3, น.ส.3 ก, น.ส.3 ข

2) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517 (แก้ไขเพิ่มเติม) ได้แก่ หนังสือ รับรองของทาง

ราชการตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

3) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (แก้ไขเพิ่มเติม) ได้แก่ หนังสือแสดงการทำประโยชน์

ในเขตนิคมสร้างตนเอง (น.ค.1, น.ค.3) และหนังสือแสดงการทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมสหกรณ์ (ก.ส.น.3, ก.ส.น.5)

4) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 (แก้ไขเพิ่มเติม) ได้แก่ หนังสืออนุญาตให้เข้า

ทำประโยชน์แบบ ส.ป.ก.4-28, ส.ป.ก.4-01, สัญญาเช่า และสัญญาเช่าซื้อ

5) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 16 ทวิ ได้แก่ หนังสืออนุญาตตามแบบ สทก.1 ก

สทก.2 ก และขออนุญาตตามมาตรา 20 และ ป.ส.31

3.2.2.2 การปลูกต้นไม้ในที่ดินของรัฐ

เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และทดแทนการปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีปัญหาด้านตลาด ซึ่งในแต่ละปีรัฐต้องใช้งบประมาณหลายหมื่นล้านบาทเพื่อแทรกแซงราคา แก้ไขปัญหาหาคาดกต่ำ เช่น กระทบกล้วย ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ข้าว ฯลฯ จึงควรส่งเสริมปลูกต้นไม้ในพื้นที่ดังต่อไปนี้

1) เกษตรกรถือครองที่ดินของรัฐ (ณ 30 มิถุนายน 2551) จำนวน 8,723,884 ไร่ แบ่งออกเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ 6.48 ล้านไร่ และป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) 2.244 ล้านไร่

2) ที่ดินวัด, โรงเรียน, ป่าชุมชน, ริมนอน, ริมห้วย หนอง-คลอง-บึง, ป่าชายเลน ฯลฯ

3.2.2.3 แนวทางการดำเนินงาน

1) ที่ดินถือครองตาม มติ ครม. วน้ำเขียว (30 มิถุนายน 2541) แต่ยังไม่มียกเอกสารสิทธิ์

2) พิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ

.....

3) รัฐควรรับรองต้นไม้ที่ประชาชนปลูก และที่ดินที่ประชาชนปลูกต้นไม้ ให้เป็นของประชาชนในระดับหนึ่ง ส่วนผลประโยชน์จากการขายต้นไม้ในอนาคต ควรมีการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ชุมชน และผู้ปลูกต้นไม้

4) กรณีต้นไม้เป็นทรัพย์สินของชาติ ผู้ปลูกไม่ได้เป็นเจ้าของ รัฐควรจ่ายเงินทดแทนให้ผู้ปลูกตามมูลค่าของต้นไม้ที่ปลูก

หมายเหตุ ควรมีมาตรการป้องกันการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเพิ่ม เช่น ให้ประชาชน ชุมชนที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบ

3.2.2.4 การจัดการความเสี่ยง

การปลูกต้นไม้เป็นกิจกรรมที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากความเสียหายที่อาจเกิดกับต้นไม้ เนื่องจากต้นไม้มีอายุยืนยาว ความเสี่ยงของการปลูกต้นไม้ตามโครงการธนาคารต้นไม้ ประกอบด้วยความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม และลมพายุ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการจัดการของผู้ปลูกต้นไม้ เช่น การใช้สายพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพ และ/หรือ ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ปลูก การดูแลรักษา การป้องกันไฟฟ้า การกำจัดวัชพืช รวมทั้งต้นไม้ถูกลักขโมย ซึ่งอาจจำแนกลักษณะความเสี่ยง ออกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงจากความเสียหายอันเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อาจคาดคิด แต่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ต้นไม้ที่ปลูกเป็นวงกว้าง ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้ได้ แต่ความเสี่ยงในประเด็นดังกล่าวจัดว่ามีโอกาสเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก ดังนั้น ในกรณีที่มีความเสียหายอันเกิดขึ้นเนื่องจากภัยธรรมชาติ ให้มีระบบประกันความเสี่ยงอันพึงจะเกิดขึ้น
- 2) ความเสี่ยงที่เกิดเนื่องจากผู้เข้าร่วมโครงการไม่ให้ความสนใจจัดการต้นไม้ให้ดีเท่าที่ควร ทำให้ต้นไม้มีการเติบโตไม่ดี ได้ผลผลิตต่ำกว่าที่ประเมินไว้ ในกรณีนี้ให้ชุมชนเข้าไปกำกับดูแลแก้ไข แต่ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องรับภาระต่อความเสี่ยงดังกล่าว ดังนั้น ผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องดูแลรักษาต้นไม้อย่างประณีตสม่ำเสมอ เพื่อให้ต้นไม้ได้มีการเติบโตเต็มที่ ทั้งนี้กรมป่าไม้และ ช.ก.ส. ควรให้คำแนะนำและติดตามตรวจสอบเป็นระยะๆ และผู้เข้าร่วมโครงการควรลดความเสี่ยงลงด้วยการมีต้นไม้สำรองในพื้นที่ เพราะหากต้นไม้ที่นำเข้าโครงการมีปัญหา ก็สามารถแจ้งเปลี่ยนต้นไม้ที่มีชนิดและขนาดใกล้เคียงกันได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการยังคงได้รับผลตอบแทนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เหมือนเมื่อเข้าร่วมโครงการ
- 3) ความเสี่ยงเนื่องจากผู้เข้าร่วมโครงการยกเลิกหรือละทิ้งโครงการ ในกรณีนี้ ช.ก.ส. และ ออป. จะเรียก ให้มีหลักประกันอื่นๆ เพิ่มเติม เมื่อผู้เข้าร่วมโครงการผิดสัญญา จะซื้อจะขาย หรือดำเนินการแจ้งกรมป่าไม้เพื่อเพิกถอนหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าของผู้เข้าร่วมโครงการ

3.2.4.5 กลไกการบริหารความเสี่ยง

1) จัดตั้งกองทุนธนาคารต้นไม้เพื่อช่วยเหลือสมาชิก กรณีเกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ โดยรัฐร่วมกับสมาชิกจ่ายเงินจัดตั้งกองทุนฝ่ายละ 1 บาทต่อต้น (กรณีสมาชิกไม่สนใจดูแลรักษาหรือปล่อยให้ต้นไม้ตาย ไม่ต้องชดเชยความเสียหาย)

2) การตรวจสอบและรับรอง

- สมาชิกสมัครใจเข้าร่วมโครงการ โดยจัดทำใบสมัครเป็นสมาชิก
- กรรมการตรวจสอบและรับรองการเป็นสมาชิก
- คณะกรรมการธนาคารต้นไม้สาขามีการตรวจสอบและรับรองการขึ้น

ทะเบียนเป็นสมาชิก

- จัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนต้นไม้
- การจัดทำสมุดธนาคารต้นไม้
- การตรวจสอบและประเมินมูลค่าต้นไม้โดยคณะกรรมการ
- การตรวจสอบและประเมินมูลค่าต้นไม้โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การตรวจสอบและประเมินมูลค่าต้นไม้โดยผู้ไม่มีส่วนได้เสีย
  - การจัดทำแผนที่ GIS

การทำทะเบียน/การทำสมุด (พันธบัตรต้นไม้) มีหน่วยงานตรวจสอบจากส่วนกลางที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียให้ธนาคารต้นไม้ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในการดำเนินงานเรื่องคาร์บอนเครดิต ค่าชดเชยในการปล่อยก๊าซคาร์บอน (คาร์บอนออฟเซต) ซึ่งเป็นเงินล่วงหน้า ในปี 2553 ภาษีโลกร้อน

วาระที่ 4 เรื่องพิจารณา

4.1 เสนอตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้จังหวัดชุมพร

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร	ประธานคณะกรรมการ
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด (ที่ได้รับมอบหมาย)	รองประธานคณะกรรมการ
3. ปลัดจังหวัด	กรรมการ
4. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดชุมพร	กรรมการ
5. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร	กรรมการ
6. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดชุมพร	กรรมการ
7. เกษตรจังหวัดชุมพร	กรรมการ
8. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชุมพร	กรรมการ
9. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร	กรรมการ
10. หัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชุมพร	กรรมการ
11. ประชาสัมพันธ์จังหวัดชุมพร	กรรมการ
12. ท้องถิ่นจังหวัดชุมพร	กรรมการ
13. นายอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
14. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ	กรรมการ

และสิ่งแวดลอมจังหวัดชุมพร

15. หัวหน้ากลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ	กรรมการ
และสิ่งแวดลอม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอมจังหวัดชุมพร	
16. สิบเอกสุพล จุลใส	กรรมการ
17. นายจินดา บุญจันทร์	กรรมการ
18. ตัวแทนธนาคารต้นไม้เขตพื้นที่ลุ่มน้ำ	ประธานกรรมการ
(Zone) เขตละ 3 คน	
19. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร	กรรมการและเลขานุการ
จังหวัดชุมพร	
20. ว่าที่ร้อยตรีไสว แสงสว่าง	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ	
21. นายพงศา ชูเนม	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ	

ให้คณะกรรมการฯมีหน้าที่ดังนี้

- 1) จัดทำและเสนอกรอบแนวทางและแผนงาน/โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการธนาคารต้นไม้จังหวัดชุมพรและบูรณาการกับโครงการ เถลิงพระเกียรติแม่ของแผ่นดินแห่งประเทศไทย ปลูกต้นไม้ถวาย 77 แสนต้น
- 2) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินงานของโครงการธนาคารต้นไม้ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 3) ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิญราษฎรในพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ
- 4) ประสานงานหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระและหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการธนาคารต้นไม้จังหวัดชุมพร
- 5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด

ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพรมอบหมาย

4.2 แผนการเสนอแผนปฏิบัติการและงบประมาณ

4.3 รูปแบบการสำรวจ และแบบประเมินมูลค่าต้นไม้

นำเสนอรูปแบบและแบบฟอร์มการสำรวจต้นไม้ ของสมาชิกธนาคารต้นไม้ โดยให้แต่ละสาขาไปทำการสำรวจเพื่อนำเสนอรัฐบาลเป็นสาขานำร่อง โดยต้องการนำเสนอข้อมูลจำนวน 1,000 ตัวอย่าง โดยให้จังหวัดชุมพรเป็นต้นแบบในการนำเสนอต่อรัฐบาลนำร่อง โดยให้เก็บข้อมูลต้นไม้

สาขาละ 5 – 10 เป็นการเบื้องต้น และธนาคารต้นไม้สาขาใดไม่การสำรวจและส่งข้อมูล ใน
งบประมาณชุดใหม่ก็จะไม่ได้รับการสำรวจและนำเสนอให้กับรัฐบาล

4.4 หลักเกณฑ์ รายละเอียดที่สำคัญ ของธนาคารต้นไม้

ธนาคารต้นไม้ต้องยึดหลักการ และแนวคิดเดิมอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นจุดแข็งในการ
ต่อรองกับรัฐบาล ซึ่งหลักการ และแนวคิดมีดังนี้

แนวทางของธนาคารต้นไม้ (TREE BANK) มุ่งเอาภูมิปัญญาชาติพันธุ์ไทยในการทำ
การเกษตรแบบดั้งเดิมที่เลียนแบบและเคารพธรรมชาติในการจัดระบบต้นไม้ให้หลากหลาย
กลมกลืนในพื้นที่หนึ่งให้คล้ายกับสภาพป่า ธนาคารต้นไม้มีจินตนาการ จะเห็นการฟื้นคืนระบบ
นิเวศในพื้นที่เกษตร เชื่อมต่อเสมือนเชื่อมทางจากป่าธรรมชาติกระจายไปทุกหนทุกแห่งสลับกับ
พื้นที่การเกษตรที่ทำการผลิตอาหาร ไปเชื่อมต่อกับผืนป่าเป็นหย่อมๆ ที่กระจายกระจายให้ ประหนึ่ง
ผืนเดียวกัน และมีความเชื่อว่าทุกพื้นที่ต้องสร้างสมดุลระบบนิเวศด้วยตนเองจึงจะทำให้สภาพสิ่ง
อยู่อาศัยมีความยั่งยืน

4.4.1 ธนาคารต้นไม้ จึงสรุปแนวคิดในการตอบสนองการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ทางออก ให้แก่ คน แผ่นดิน และโลกด้วยแนวคิด 8 ประการดังนี้

- 1) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดที่จะให้ภาคประชาชนโดยเฉพาะเกษตรกรปลูก
ต้นไม้เศรษฐกิจ ในที่ดินทำกินของตนเองแล้วสร้างมูลค่าต้นไม้ เป็นทรัพย์สิน
เป็นเงิน เพื่อใช้ทรัพย์สินดังกล่าว ไปเป็นทุนหรือชำระหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ตลอดจนการใช้ มูลค่าไม้เป็นหลักทรัพย์ หรือ
หลักประกันต่าง ๆ ที่จะต้องทำระหว่างรัฐกับประชาชน
- 2) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดให้ชุมชนปลูกต้นไม้ในที่ดินส่วนรวม เพื่อสร้างมูลค่า
เป็นทรัพย์สิน ของชุมชนส่วนรวม
- 3) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดจะเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แผ่นดิน และมุ่งแก้ปัญหาโลก
ร้อน ด้วยแนวคิด สร้างโลก 5 ใบ บนโลกใบเดียว
- 4) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดให้เกษตรกรรักแผ่นดินทำกิน และสร้างมูลค่าเพิ่ม
ให้แก่ที่ดิน ตลอดจนป้องกันการซื้อขายที่ดิน
- 5) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดในการรับรองสิทธิต้นไม้ที่ปลูกและรับรองสิทธิในที่ดิน
ที่ประชาชนได้ปลูกต้นไม้
- 6) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดการสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ สร้างเครือข่าย กลุ่มคนที่
ปลูกต้นไม้

- 7) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดในการสร้างความพอเพียง มั่งคั่ง ยั่งยืนให้กับมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม
- 8) ธนาคารต้นไม้ มีแนวคิดการดำรงวิถีการเกษตรที่มุ่งเอาภูมิปัญญาชาติพันธุ์ไทย การเกษตร ให้เกิดความหลากหลายในพื้นที่ และสร้างสมดุลแก่ระบบนิเวศน์ ตามแนวทางป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

4.4.2 หลักการธนาคารต้นไม้ เพื่อความชัดเจนในแนวทางและหลักการที่ถูกต้องที่มีหลักคิด ว่าธนาคารต้นไม้จะต้องไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ยอมให้ผู้อื่นเอาเปรียบ ทั้งเพื่อใช้หลักการเดิมนี้ ที่ได้มาจากการเก็บผลึกความคิดขอเสนอที่ได้ของประชาชนทั่วประเทศมาเป็นหลักยึดจึงต้องตั้ง หลักการให้มั่นคงสามารถนำไปใช้สร้างเกณฑ์ในรูปกฎหมายอย่างไม่ผิดเพี้ยนและใช้เป็นแนวหลัก ของพ.ร.บ.ธนาคารต้นไม้ที่จะเกิดขึ้นมา หรือรับรองธนาคารต้นไม้ ได้นำเอาปัญหาและความ ต้องการประชาชน

หลักการที่ 1 ต้นไม้ที่ประชาชนปลูก ณ ที่ใด ประชาชนมีสิทธิในการเป็นเจ้าของ หลักการนี้หมายถึง การให้ค่าแก่สิทธิชุมชน สิทธิประชาชน ให้เกิดการรู้สึกเป็นเจ้าของ เพราะ ปัญหาที่ผ่านมาเสมือนว่าประชาชนไม่ได้เป็นเจ้าของ จึงไม่เห็นคุณค่าความหมายของต้นไม้

หลักการที่ 2 ต้นไม้ที่ประชาชนปลูก ณ ที่ใด ประชาชนย่อมมีสิทธิดูแลรักษา คิดมูลค่า และการตัดเพื่อเป็นสินค้า หมายถึงการให้สิทธิในการดูแล จัดการ และสิทธิในการจัดการ เพื่อ การค้าขาย เป็นสินทรัพย์เลี้ยงชีพได้ เหมือนพืชเกษตรอื่น

หลักการที่ 3 ผืนแผ่นดินที่ประชาชนปลูกต้นไม้ ประชาชนย่อมได้รับการรับรองสิทธิทั้ง ต้นไม้และที่ดินให้เป็นของประชาชน หมายถึง ทั้งต้นไม้ที่ประชาชนปลูก และผืนแผ่นดินที่ ประชาชนปลูก พึงจะต้องได้รับการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน ให้ประชาชนรู้ซึ่งถึงความเป็นเจ้าของตาม สมควร อีกนัยหนึ่ง คือ สิทธิของคนในการถือครองต้องมาจากต้นไม้ ที่ก่อกำเนิดขึ้นในแผ่นดินนั้น ด้วย

หลักการที่ 4 ต้นไม้ที่ประชาชนปลูก ย่อมเป็นทรัพย์ของประชาชนและต้นไม้ทุกต้นย่อม มีมูลค่า หมายถึงการรับรองคุณค่า มูลค่า แก่ต้นไม้ของประชาชนและให้ค่านั่นตกเป็นทรัพย์ของ ประชาชนสู่การตกทอดเป็นไม้มรดกเช่นทรัพย์อื่น

หลักการที่ 5 ต้นไม้ทุกต้นที่ประชาชนปลูกย่อมสร้างสีเขียวให้แผ่นดิน และความสมดุล ให้กับ ระบบนิเวศ ตลอดจนแก้ปัญหาโลกร้อนได้โดยคุณถี่

4.5 การรับรองธนาคารต้นไม้สาขา

ให้มีการทำหนังสือขอการรับรองสาขาเพื่อจะได้เป็นการยืนยันว่า เป็นสาขา ธนาคารต้นไม้ที่มีตัวตน เนื่องจากปัจจุบันมีการแอบอ้างเรียกเก็บเงินค่าสมาชิกธนาคารต้นไม้ หรือ เป็นสาขาที่ไม่มีตัวเป็นอยู่อย่างมา จึงต้องการให้แต่ละสาขาได้ไปรับรองเป็นการเบื้องต้นก่อน โดย

สามารถให้ใครเซ็นก็ได้ในคณะกรรมการ ทั้ง 3 ท่าน คือ นายพงศา ชูแถม ว่าที่ร้อยตรีไสว แสงสว่าง และ นายจินดา บุญจันทร์ ผู้ใดผู้หนึ่งเซ็นก็ได้ และจะทำไปรับรอง อย่างเป็นทางการเมื่อมีการตรวจอย่างละเอียดแล้ว ตามมาอีกภายหลัง

4.6 การกำหนดการเป้าหมายและแผนการสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้

4.6.1 แผนการจัดหาพันธุ์กล้าไม้ การเสนอแบบฟอร์มการขอกล้าไม้ไปยังสำนักงานต่างๆ เช่น ผู้อำนวยการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร อธิบดีกรมป่าไม้ หน.สถานีฯ,ศูนย์เพาะชำกล้าไม้

4.6.2 แผนการจัดงานรวมพลังคนปลูกต้นไม้

คุณธีรพล นำเสนอการรวมพลังคนปลูกต้นไม้ จังหวัดสุราษฎร์ วันที่ 26 ธันวาคม 2552 เชิญจังหวัดใกล้เคียง

ผจก.ไสว นายกต้องการลงพื้นที่ วันที่ 22 -25 ประชุมครั้งสุดท้าย ชุมพร น่าจะจัดหลังการประชุม ประมาณ 14 กุมภาพันธ์ 53

พี่ชาญให้ผู้อื่นมาเรียนรู้ด้วยกัน เช่น พื้นที่ใกล้เคียง หรือการจัดนิทรรศการ ในการจัดงาน หาผู้ร่วม

มีมติให้จังหวัดสุราษฎร์จัดงานนำร่อง โดยพี่ธีรพล สาขาท่าสะท้อน จัดงานที่สุราษฎร์

4.6.3 แผนการรณรงค์และสร้างเจือใจต่อรอง

แผนการจัดทำสติ๊กเกอร์ No Vote (ใครไม่หนุนธนาคารต้นไม้เราไม่เลือก)

4.6.4 แผนการเสนอร่าง และแก้ไขกฎหมายเพื่อขับเคลื่อนธนาคารต้นไม้

- การขออนุญาตใช้พื้นที่ป่า
- ร่าง พ.ร.บ. ธนาคารต้นไม้
- มติ ครม. 30 พ.ย. 41, 24 เม.ย. 50
- แผนที่ดินครองเบืองต้น
- ร่าง พ.ร.บ.ธนาคารต้นไม้
- พันธบัตรต้นไม้
- ระเบียบการตั้งโรงงานแปรรูป
- ต้นไม้เพื่อการศึกษา

4.6.5 แผนบูรณาการธนาคารต้นไม้กับโครงการ 77 แสตนต้น

นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดขับเคลื่อนโครงการ 77 แสตนต้น บูรณาการกับโครงการธนาคารต้นไม้/แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เสนอร่างคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด

4.6.7 เส้นทางศึกษาคุณงานธนาคารต้นไม้

- สวนปาล์ม บ้านก้านเค็ด (นายประวิทย์ ภูมิระวี)
- สวนผลไม้ บ้านพื้หล้า(นายสมชาย แสงสว่าง) บ้านพื้หมื่น (นายหมื่น แซ่หลี) สวนพื้สุเมธ (นายสุเมธ แก่นกุล)
- สวนยางพารา บ้านป่าพรรณี สังข์เพชร
- ป่าสุมาลี แปลงกล้าไม้
- นาสัก
- อ.อรุณ ในแปลงสวนมะพร้าว
- โกไข่ แปลงต้นไม้ในสวนปาล์ม

วาระที่ 5 วาระอื่นๆ

กำหนดการเสร็จสิ้นของธนาคารต้นไม้ โดยรัฐรับรองและเสร็จสิ้นทุกกระบวนการ มีมติกำหนดให้วันที่ 30 กันยายน 2553 ธนาคารต้นไม้จะต้องผ่านการรับรองและอนุมัติจากรัฐบาล สรุปค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมวิสามัญ 5 ธันวาคม 2552 ณ ศาลาโอบนายโก โครงการจาก ภูผาสู่มหานครที่ ที่หนองใหญ่

ลำดับ	รายการ	จำนวน เงิน (บาท)
1.	ค่าอาหาร 100 คนๆละ 100 บาท	10,000
2.	ค่าเอกสาร และจัดทำเอกสาร 1 ชุด	3,500
3.	ซองแฟ้มเอกสาร 100 ชุด ๆ ละ 7 บาท	700
4.	คู่มือธนาคารต้นไม้ 100 เล่มๆ ละ 25 บาท(กองทุนสนับสนุน)	2,500
5.	รวม	16,700